

Schriftelijke vragen van Sander van Diepen (D66) aan het College van Burgemeester en Wethouders van de gemeente Leiden over energiearmoede onder Leidenaren in noodsituaties

Het afgelopen jaar zijn de energieprijzen geëxplodeerd en steeds meer vaste energiecontracten lopen af. Veel Leidenaren worden hierdoor geconfronteerd met hoge variabele tarieven, en daardoor hoge termijnbedragen en eindafrekeningen. Vanaf 1 oktober lopen de tarieven zelfs nog verder op. Daarnaast stijgen de prijzen van basisbehoefes, zoals voedsel, in hoog tempo. Iedereen ondervindt hier last van, maar de grootste impact ondervinden de Leidenaren met het minst te besteden of die al in een benarde schuldensituatie zitten. Armoede is een hardnekkig probleem en de huidige hoge inflatie moet er niet toe leiden dat mensen die zwaar in de schulden zitten nog dieper in de schuldenproblemen komen. Armoede en schulden zorgen ervoor dat mensen beperkt worden in hun vrijheid in het leven. D66 wil dit voorkomen en bestrijden.

Op Rijksniveau zijn deze week met Prinsjesdag grootschalige plannen gepresenteerd om zoveel mogelijk mensen te helpen deze periode door te komen. Zo komt er een nader uit te werken noodfonds en energieplafond. Maar veel mensen kunnen hier niet op wachten en deze maatregelen bieden waarschijnlijk ook niet voor iedereen een oplossing. In plaats van hierop wachten kan de gemeente haar inwoners helpen, zeker voor de gevallen die buiten de boot vallen met deze nieuwe regelingen of nu al problemen ervaren en echt niet kunnen wachten tot 1 januari 2023.

Tenslotte is op donderdag 22 september vanuit de gemeente Amsterdam een omvangrijk noodpakket gepresenteerd om de Amsterdamse inwoners te ondersteunen, zelfs tijdens de lopende begroting van 2022.

Op grond van artikel 45 van het Reglement van Orde stelt het lid Van Diepen (D66) aan het College van Burgemeester en Wethouders van de gemeente Leiden de volgende vragen:

Preventieve aanpak schulden

1. Ontvangt het vroegtijdige schuldsignaleringssteam van de gemeente Leiden meer meldingen in de afgelopen maanden, dan in eerdere jaren? Betreffen deze meldingen ook grotere schuldachterstanden?
2. Hoe zorgt het college dat de gemeente zoveel mogelijk in contact komt met de Leidenaren met schulden, zowel werkenden en niet-werkenden, ook gezien de schaamte die mensen ervaren door het niet kunnen betalen van rekeningen?
3. Hoe is het contact en de samenwerking met signaalpartners, met name energieaanbieders, op dit moment en zijn er mogelijkheden om de samenwerking te verbeteren?
4. Hoe gaat het college ervoor zorgen dat alle maatregelen die er nu zijn en zullen komen vanuit zowel het Rijk als de gemeente bekend worden bij de mensen die er recht op hebben?
5. Hoe staat het met het project om energiearmoede tegen te gaan met wijkambassadeurs, waarvoor met een verzamelamendement een bedrag van € 500.000 werd gereserveerd in de begroting 2022? Welke resultaten zijn er al geboekt?

Schuldhulpverlening

6. Ziet het college op dit moment een toename van de instroom bij de schuldhulpverlening?
 - a. Zo ja, is de gemeente in staat Leidenaren die hulp zoeken bij hun schulden op tijd en adequaat te ondersteunen?
 - b. Zo nee, is het college voorbereid op een eventuele toename van mensen die instromen in de schuldhulpverlening als gevolg van de huidige energiesituatie en kan zij garanderen dat de toegang tot schuldhulpverlening beschikbaar blijft?

7. Merkt het college dat de schuldproblematiek toegenomen is voor mensen die op dit moment in het minnelijke schuldhulpverleningstraject of in de WSNP zitten?
8. Is de gemeente op dit moment coulant of bereid coulant te zijn om geen schuldhulpverleningstrajecten op basis van het 'ontstaan van nieuwe schulden' te beëindigen gezien de huidige energiesituatie?
9. Zijn er naar de mening van het college aanvullende maatregelen nodig voor mensen in de schuldhulpverlening, zowel werkenden als niet-werkenden, die geconfronteerd worden met stijgende energielasten en toenemende lasten?
 - a. Zo ja, welke maatregelen zullen worden genomen door het college?
10. Voor mensen die in de WSNP zitten is het nog belangrijker om geen nieuwe schulden te creëren, omdat hierdoor hun schone lei in gevaar komt, waardoor zij tien jaar langer aan hun schulden kunnen vastzitten. Kan het college (eventueel in overleg met WSNP-bewindvoerders of de NVVK) de WSNP-Leidenaar helpen indien het risico bestaat dat de WSNP wordt afgesloten zonder schone lei vanwege het 'ontstaan van nieuwe schulden' om erger te voorkomen gezien de uitzonderlijke situatie?
11. Is het college bereid om in korte tijd de mogelijkheid te onderzoeken eventueel vorderingen over te nemen van schuldeisers van Leidenaren via de kredietbank (in de vorm van een krediet of om niet), zoals ook voorgesteld is in het beleidsakkoord 2022-2026 van de gemeente Leiden, voor mensen die komende maanden al in schrijnende noodsituaties zitten totdat het nationale noodfonds er is, of voor Leidenaren die buiten de boot vallen van het noodfonds of andere huidige maatregelen van het Rijk of echt in een schrijnende noodsituatie zitten (vergelijkbaar met een soort lokaal noodfonds)?
 - a. Zo ja, kan het college, indien het onderzoek positief is, zo snel mogelijk overgaan tot uitvoering? En als het onderzoek negatief uitpakt, kan het college andere maatregelen nemen?
 - b. Zo nee, heeft het college andere middelen om hetzelfde doel te bereiken?

Overige schrijnende situaties

12. Ziet het college inspiratie en ideeën in de begroting 2023 van de gemeente Amsterdam om ook aanvullende maatregelen te nemen om de Leidenaren in nood te helpen?
13. Is het college bekend met verenigingen, culturele instellingen of andere maatschappelijke organisaties/voorzieningen in Leiden die op dit moment in financiële problemen zitten door de stijgende energielasten of de daaraan verbonden inflatie?
 - a. Zo ja, welke maatregelen neemt het college of zou het college kunnen nemen om deze organisaties te helpen?
 - b. Zo nee, is het college bereid de situatie te monitoren en in te grijpen indien nodig?
14. Heeft het college signalen ontvangen van andere (rechts)personen of organisaties die in nood zitten en belangrijke functies vervullen in de stad en waarvoor eventueel maatregelen nodig zijn? Ziet het college ook mogelijkheden om deze andere (rechts)personen die buiten de schuldhulpverlening vallen maar wel in nood zitten te ondersteunen?
15. Is het college bereid om deze vragen zo snel mogelijk te beantwoorden gezien de noodzaak en actualiteit van het onderwerp?